

WYSTĄPIENIE NA UROCZYSTOŚCI 60-LECIA WYDZIAŁU NAUK EKONOMICZNYCH

Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego obchodzi w tym roku 60-lecie istnienia. W 1953 r. powstał Wydział Ekonomii Politycznej Uniwersytetu Warszawskiego. Jednak początki nauczania ekonomii na UW są znacznie wcześniejsze. Przez pierwsze 150 lat ekonomia była uprawiana na Wydziale Prawa i mieściła się w programie „nauk administracyjnych”. Najwybitniejszą postacią w tym wczesnym okresie był profesor Fryderyk Skarbek, który w końcu lat 30. XIX w. usilnie zabiegał o reaktywowanie Uniwersytetu Warszawskiego. W czasach II Rzeczypospolitej ekonomię społeczną wykładał profesor Antoni Kostanecki, a innymi znanymi postaciami byli profesorowie Edward Strasburger i Ludwik Krzywicki.

W czasie tworzenia Wydziału w 1953 czołową postacią był profesor Oskar Lange. W tworzeniu zrębów Wydziału uczestniczyli także profesorowie Czesław Bobrowski, Edward Lipiński, Witold Kula i Włodzimierz Brus. W tym czasie Wydział miał swą siedzibę w Pałacu Kazimierzowskim.

Najpoważniejszym wstrząsem dla Wydziału były tzw. wydarzenia marcowe z 1968 roku. W tym czasie odbywały się wiece, bojkoty i strajki na dziedzińcu uniwersyteckim i w Pałacu Kazimierzowskim. Pomimo mediacji dziekana Bobrowskiego zwolniono z pracy między innymi profesora Brusa i relegowano kilkudziesięciu studentów. Wkrótce potem Wydział został przekształcony w Instytut Nauk Ekonomicznych i stał się częścią Wydziału Nauk Społecznych.

W roku 1972 Instytut został przeniesiony na ulicę Długą 44/50, gdzie funkcjonuje do dziś. W 1977 Instytut został przekształcony w Wydział Nauk Ekonomicznych UW. W tym czasie na Wydziale studiowało około 800 studentów. Pierwszym dziekanem w latach 1978-81 był profesor Andrzej Jezierski, a prodziekanami docenci Wojciech Maciejewski i Włodzimierz Siwiński.

Okres działania Solidarności i stanu wojennego przebiegał stosunkowo spokojnie na WNE. Środowisko wydziałowe zachowało wzajemną lojalność i koleżeństwo.

Najnowszym wyzwaniem dla Wydziału stała się transformacja systemowa zapoczątkowana w 1989 roku. Z jednej strony wzrosła samodzielność Wydziału, a wraz z nią pojawiła się konieczność radykalnej przebudowy treści i sposobów nauczania. Na szczęście Wydział od dawna posiadał apolityczną specjalizację w postaci Informatyki i Ekonometrii, a wielu pracowników, dzięki własnym studiom i wyjazdom zagranicznym, było przygotowanych do nauczania standardowej mikro- i makroekonomii.

Na początku lat 90 wydział otrzymał również ogromną pomoc z zagranicy. W tym czasie, dzięki profesorowi Stanisławowi Welliszowi, byłemu dziekanowi wydziału Ekonomii Uniwersytetu Columbia, został uruchomiony anglojęzyczny program studiów „Columbia”, w którym obok profesora Wellisza uczestniczyli wykładowcy z tego samego uniwersytetu. Jego absolwentami byli zaś ekonomiści, którzy dziś pełnią odpowiedzialne funkcje w wielu instytucjach życia gospodarczego Polski, a niektórzy z nich są dziś na tej sali. Dzięki profesorowi Welliszowi, który pracował na Wydziale w latach 1992-2000, powstała również *Summer School of Economics*, przeznaczona do uczenia nauczycieli akademickich ekonomii. Wykładali tam najwybitniejsi ekonomiści z całego świata (prof. Hal Varian, Robert Barro czy Ron Jones). Profesor Wellisz, otrzymał tytuł doktora honoris causa UW, przyczynił się również do powstania *Polish Policy Research Group*, która pod kierunkiem profesora Marka Okólskiego i przy współpracy profesora Henryka Kierzkowskiego, publikowała pierwsze prace po angielsku na temat przemian w gospodarce polskiej.

Z innych inicjatyw tego okresu warto wymienić współpracę w ramach unijnych programów *Tempus*, i *Action for Cooperation in Economics* dzięki której do Warszawy przyjeżdżali zagraniczni wykładowcy, tacy jak np. prof. Alasdair Smith. Pomagali oni modernizować sylabusy, powstawały wtedy pierwsze międzynarodowe projekty badawcze.

Dziś, Wydział Nauk Ekonomicznych jest stosunkowo niewielkim, ale – jak sądzimy – czołowym ośrodkiem badawczo-dydaktycznym w Polsce. Stanowi on integralną część Uniwersytetu Warszawskiego i korzysta ze współpracy z innymi jednostkami tej znakomitej uczelni.

Sądzimy tak, ponieważ jako jedni z bardzo nielicznych otrzymaliśmy wyróżnienie od Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Jej uzasadnienie było bardzo obszerne i stanowiło dla nas źródło inspiracji do podnoszenia poziomu kształcenia na wszystkich prowadzonych kierunkach, nie tylko tradycyjnej ekonomii, informatyki gospodarczej i ekonometrii, ale również finansów i rachunkowości. Niektóre nasze specjalizacje mają charakter interdyscyplinarny i są realizowane w ramach MISH, MSOŚ oraz studiów międzykierunkowych we współpracy z Wydziałem Matematyki, Informatyki i Mechaniki UW oraz z Wydziałem Zarządzania UW. Bogata oferta studiów, dopuszcza daleko posuniętą indywidualizację ich programu. Jednym z naczelnych haseł działania Wydziału jest zasada „zero tolerancji dla ściągania”, przejawiająca się w bardzo rzetelnym i wymagającym ocenianiu studentów.

Wysoki jest również poziom internacjonalizacji naszych studiów. Wydział oferuje studia w języku angielskim na poziomie magisterskim i doktorskim, dzięki którym WNE ma największą liczbę studentów zagranicznych w przeliczeniu na jednego na UW. Od nowego roku rozpoczynamy również nabór na studia anglojęzyczne na poziomie licencjackim. Wysoki odsetek studentów WNE odbywa studia zagraniczne w ramach programu Erasmus oraz programów międzynarodowych zakończonych uzyskaniem podwójnego dyplomu. W rankingu najlepszych studiów magisterskich z zakresu nauk ekonomicznych (Best Masters and MBA) program *Quantitative Finance* WNE UW zajmuje 41. miejsce na świecie zdobywając 4 gwiazdki na 4 możliwe i 1. miejsce w Europie Wschodniej. W tym samym rankingu program *International Economics* zajmuje 6. miejsce w Europie Wschodniej.

Uniwersytet Warszawski zdobył w tym roku 2. miejsce w rankingu „Perspektyw” i „Rzeczpospolitej” wśród uczelni oferujących kształcenie na kierunkach ekonomicznych. Trzeba dodać, WNE, na którym rocznie studiuje około 2000 studentów, walczył o pierwsze miejsce z SGH, kształcącym każdego roku 11.000 osób.

Na Wydziale studiuje również duża grupa ponadprzeciętnie zdolnych studentów, odnoszących później sukcesy zawodowe, poświadczone doskonałymi wynikami w konkursach międzynarodowych takich jak np. *Econometric Games* czy *Stata Users*.

Warto także odnotować bardzo dobrą atmosferę wśród naszych studentów i ich wysoki poziom identyfikacji z WNE. Wysoka jest też aktywność Samorządu Studenckiego i licznych kół naukowych funkcjonujących na Wydziale.

Uważamy także, że jesteśmy czołową placówką naukową w dziedzinie ekonomii w Polsce. W międzynarodowym ranking REPEC/IDEAS, w którym uwzględnia się publikacje naukowe z dziedziny ekonomii, jesteśmy sklasyfikowani na pierwszym miejscu wśród instytucji badawczych w Polsce.

Na Wydziale stopniowo dokonuje się przemiana pokoleniowa. Coraz większe znaczenie i dorobek mają młodzi naukowcy, którzy ukończyli studia już po 1990 roku. Od samego początku pobierali oni standardową wiedzę ekonomiczną, wyjeżdżali na stypendia zagraniczne, uczestniczyli w programach badawczych i byli poddawani konkurencji krajowej i międzynarodowej. Osiągnięcia młodych naukowców WNE plasują ich w czołówce naukowców-ekonomistów, co potwierdzają liczne nagrody MNiSW i FNP. Świadczy o tym również wysoka liczba grantów krajowych i zagranicznych – np. w 2012 realizowaliśmy 40 projektów, co oznacza, że średnio 2.8 pracowników przypada na 1 projekt. Unikalny jest dorobek naukowy pracowników Wydziału np. w dziedzinie ekonomii eksperymentalnej, ekonomii procesów ludnościowych czy ekonomii ochrony środowiska.

Obok wielu osiągnięć Wydział przeżywa również pewne problemy. Najpoważniejszym są z pewnością trudne warunki lokalowe. Brak pokoi do pracy i niedostatek sal seminaryjnych pogarszają możliwości pracy naukowej a zwłaszcza realizacji dużych projektów badawczych i ponadprogramowej aktywności studenckiej. Mamy nadzieję, że ten niezadowolający stan ulegnie jednak poprawie.

W tym kontekście myślimy również o przyszłości. Jedną z nowych inicjatyw jest koncepcja utworzenia Centrum Doskonałości Badawczej (*Centre of Excellence*), pomyślanego jako miejsce zaawansowanego kształcenia nielicznej grupy doktorantów lub pracowników tuż po uzyskaniu doktoratu. W ramach Centrum młodzi doktoranci i pracownicy przygotowywaliby i realizowali granty badawcze, głównie z obszaru nauk podstawowych. Centrum takie wymaga jednak zgromadzenia funduszy i uzyskania odpowiednich warunków lokalowych.

Nasze obecne osiągnięcia są efektem wyteżonej pracy całej społeczności akademickiej Wydziału Nauk Ekonomicznych, ale szczególne słowa uznania należą się wszystkim poprzednim władzom dziekańskim i kierownikom katedr. Podziękowanie przekazuję byłym dziekanom naszego Wydziału od początku lat 90., to znaczy: prof. Wojciechowi Maciejewskiemu, w kadencji 1990-1996, prof. Jerzemu Wilkinowi, w latach 1997-1999, profesorowi Marianowi Wiśniewskiemu w latach 1999-2005 oraz profesorowi Tomaszowi Żyliczowi w latach 2005-2012. Bardzo dziękuję również pracownikom, którzy przyczynili się do rozwoju nauczania ważnej i popularnej wśród studentów dziedziny finansów na naszym Wydziale, a zwłaszcza profesorom: Witoldowi Kozińskiemu, Ryszardowi Kokoszczyńskiemu i Krzysztofowi Opolskiemu. Oddzielne słowa podziękowania kieruję do prof. Jacka Kochanowiczowa za jego wkład w badania nad historią gospodarczą i do prof. Włodzimierza Siwińskiego za stworzenie i kierowanie zespołem osób zajmujących się makroekonomią gospodarki otwartej i rynkiem pracy. Chciałbym także serdecznie podziękować wszystkim naszym kolegom i koleżankom, których tu nie sposób wymienić, za ich ogromny wkład pracy na rzecz rozwoju i tworzenia wysokiej rangi Wydziału Nauk Ekonomicznych.

O miejscu i pozycji Wydziału świadczą jego absolwenci. Cieszymy się bardzo, że wielu z nich przybyło na dzisiejszą uroczystość. W ciągu 60 lat istnienia mury Wydziału opuściło przeszło 8 tysięcy osób magistrów, prawie 2 tys. licencjatów i 0,5 tys. doktorów oraz prawie 10 tysięcy absolwentów studiów podyplomowych. Jest wśród nich wielu, którzy odnieśli znaczące sukcesy zawodowe. Nasi absolwenci byli i są współautorami przemian związanych z transformacją ustrojową i procesami restrukturyzacji gospodarki.

Dobrze radzą sobie w sektorze gospodarczym, ale są także tacy, którzy osiągnęli sukcesy w polityce i mediach. Wielu z nich osiąga również sukcesy na uczelniach zagranicznych i w organizacjach międzynarodowych. Jesteśmy dumni ze wszystkich absolwentów, którzy ukończyli Wydział Nauk Ekonomicznych Uniwersytetu Warszawskiego. Mamy także nadzieję, że pozostaną Oni z nami w kontakcie i że będą się czuli na Wydziale u siebie. Wiemy bowiem, że o randze Wydziału świadczy nie tylko wysoki poziom badań naukowych i edukacji, ale również, a może przede wszystkim – związek z jego Absolwentami.